

KOMUNITNÍ ZAHRADY: PROČ A KDE ZAKLÁDAT NOVÉ ZAHRADY VE MĚSTECH?

Instituce / autor: Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku (IEEP) Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, KOKOZA, o. p. s.
Datum zveřejnění: 5.2.2024
Registrační číslo: 203
Číslo projektu: TL05000718
Název projektu: Zvýšením potravinové soběstačnosti k odolnosti společnosti vůči dopadům krize
Klíčová slova: město, komunitní zahrada

Souhrn problematiky

Souhrnná výzkumná zpráva představuje výsledky projektových aktivit pěti tematických okruhů s cílem zodpovědět několik výzkumných otázek. Výzkum se zaměřuje na **zakládání a fungování komunitních zahrad** (dále "KZ"), a to jak z pohledu koordinátorů, kteří mají v komunitě zahrádkářů často stěžejní úlohu, tak z pohledu samotných členů KZ. Dále se zabývá **fungováním KZ v době krizí**. Zabývá se rovněž **úlohou měst v zakládání a provozování KZ**. Kromě toho se věnuje i **mapování a ověřování vhodných ploch v městském prostředí pro zakládání nových zahrad**. Poslední výzkumné téma se zabývá konceptem městem zřizovaných KZ s rozšířenou produkční funkcí s cílem **podpořit zakládání zahrad tzv. shora a tím podpořit i potravinové samozásobitelství mezi obyvateli**.

V oblasti výzkumu zakládání KZ a jejich fungování se zpráva zaměřuje na to, jaká je **motivace členů účastnit se komunitního zahrádkářství** a participovat na vzniku a fungování KZ po celém Česku. Projekt se rovněž zabývá **sledováním produkce pěstované v KZ**. Za tímto účelem představuje **vyhodnocení pěstebních deníků**. Kromě zahrádkářů se výzkum zaměřuje i na koordinátory zahrad, popis jejich role v rámci fungování zahrad nebo vnímaných přínosů zahrad v době krizí. Šetřením mezi zástupci měst výzkum zodpovídá otázky, **jak zástupci vnímají roli měst v zakládání KZ, jaké vnímají překážky pro jejich vznik nebo jaký mají zájem o rozvoj komunitního zahrádkářství ve městech** ve formě městem zřizovaných KZ s rozšířenou produkční funkcí.

V oblasti mapování vhodných ploch a rovněž šetření poptávky po komunitním zahrádkářství se výzkum zaměřuje na to, jak **lze využít geografický informační systém (GIS) v oblasti identifikace vhodných městských pozemků pro založení KZ** nebo městem zřizovaných KZ s rozšířenou produkční funkcí. Zabývá se **nabídkou pozemků pro zakládání KZ** a zájmem o praktické uplatnění konceptu městem zřizovaných KZ s rozšířenou produkční funkcí z pohledu místní samosprávy. Výzkumem mezi obyvateli se zjišťuje **poptávka po pěstování a využívání zahrad pro zvýšení potravinové soběstačnosti**.

Souhrnná výzkumná zpráva je rozdělena do tří klíčových kapitol, které postupně představují (i) současný stav poznání; (ii) použité výzkumné metody a data; a (iii) fungování současných KZ a výsledky provedených výzkumů. Tyto kapitoly jsou dále doplněny stručným shrnutím, úvodem, závěrem, přílohami a dále **doporučeními plynoucími z šetření pro města a pro koordinátory zahrad**.

Přílohy

1. <https://www.ieep.cz/wp-content/uploads/2023/10/KZ-ebook.pdf>